

Laadun varmistus ekosysteemin laajetessa

Kuvailustandardiryhmän rooli

Jarmo Saarti

Ekosysteemi

Ekosysteemi

Ekosysteemi tarkoittaa luonoltaan verraten yhtenäisen alueen eliöiden ja elottomien ympäristökijöiden muodostamaa toiminnallista kokonaisuutta.^[2] Siihen sisältyvät niin luonnon elolliset kuin elottomatkin kohteet tietyllä rajatulla alueella, esimerkiksi metsässä tai lammessa. Ekosysteemejä rajaavat maantieteelliset rajat kuten vuoret, **valtameret** tai **aavikot**, tai niiden elottoman osan luontaiset rajat (lammen ekosysteemi ulottuu sen rannoille, mutta ei kauemmaksi). Koska rajat eivät ole jäykkiä, koko maapallo voidaan käsittää yhdeksi ekosysteemiksi, jolla on erikokoisia alasysteemejä. Toisaalta yksi järvin voidaan jakaa edelleen eri syvyydellä toimiviin ekosysteemeihin. Ekosysteemin **eliöt** ovat yleensä tasapainossa keskenään ja ympäröivän elottoman ympäristön kanssa. Kaikissa ekosysteemeissä elämän perustana on yhteyttäminen eli energian sitominen elottomasta luonnosta eliöihin. Yhteyttäminen tapahtuu joko esimerkiksi kasvi

Wikipedia: <https://fi.wikipedia.org/wiki/Ekosysteemi>

Ekosysteemipuhe tietojärjestelmissä

Apotti-ekosysteemi kokoaa sote-toimijat ja digitaalisten palveluiden kehittäjät saman pöydän ääreen

23.8.2017.

Digitaalinen murros tuo sosiaali- ja terveydenhuoltoon uusia mahdollisuuksia ja vie omahoidon uudelle tasolle. Apotti rakentaa ydinjärjestelmänsä ympärille ekosysteemiä, jotta uusia tuote- ja palveluinnovaatioita voidaan kytkeä nykyistä helpommin sote-arkeen. Jo tietojärjestelmän hankinnassa edellytettiin vakaata tuote-alustaa ja omassa hallinnassa olevia avoimia rajapintoja.

Apotti-asiantuntijan, erikoislääkäri **Teemu Helkamaan** mukaan erilaisten terveydenhuoltoon liittyvien digitaalisten innovaatioiden käyttö lisääntyy varmasti tulevaisuudessa.

– Verovarolla tuotetussa julkisessa terveydenhuollossa minkä tahansa uuden teknologian käyttöönotto laajamittaisemmin vaatii kuitenkin vankkaa tieteellistä näyttöä hyödyistä potilaalle ja kustannussäästöistä yhteiskunnalle. Valintaa tulee aina verrata vaihtoehtokustannuksiin, Helkamaa toteaa.

<http://www.apotti.fi/apotti-ekosysteemi-kokoaa-sote-toimijat-ja-digitaalisten-palveluiden-kehittajat-saman-poydan-aareen/>

Metadatatyö

- Kirjastopuheessa:
 - Standardit, jotka auttavat aineistojen hakemisessa
 - Metadatan monipuolistuminen ja eri käyttöympäristöt
 1. Deskriptiivinen metadata – aineiston ja sen sisällön ja kontekstin kuvailu
 2. Tekninen metadata – formaatti, prosessi, aineistojen väliset tekniset suhteet
 3. Hallinnollinen metadata – informaatiota aineiston hallintaan liittyen

Ekosysteemit ja Ranganathanin lait

2 Viisi lakia

- 2.1 Ensimmäinen laki: Kirjat ovat käyttöä varten
- 2.2 Toinen laki: Jokaiselle lukijalle kirja
- 2.3 Kolmas laki: Jokaiselle kirjalle lukija
- 2.4 Neljäs laki: Säästä lukijan aikaa
- 2.5 Viides laki: Kirjasto on kasvava organismi

There are a lot of scientific papers out there. **One estimate** puts the count at 1.8 million articles published each year, in about 28,000 journals. Who actually reads those papers? According to **one 2007 study**, not many people: half of academic papers are read only by their authors and journal editors, the study's authors write.

https://fi.wikipedia.org/wiki/Ranganathanin_lait

Eveleth (2014): <http://www.smithsonianmag.com/smart-news/half-academic-studies-are-never-read-more-three-people-180950222/>

Esimerkki dokumentoidun informaation käytön ekosysteemistä - yliopisto

- Tutkija ja metadatan käytön tarpeet:
 - Teen julkaisuuni kuvailutiedot
 - Haen tietokannasta muiden aiheesta tekemiä julkaisuja tyyppiä a, x, z
 - Julkaisen avoimesti dataa tietojärjestelmässä ja teen siihen metadatan
 - Haen muiden tekemiä datasettejä
 - Haen faktatietoja aiheesta

Esimerkki dokumentoidun informaation käytön ekosysteemistä - tutkimusdata

FSD3166 Suomalaisen työn tulevaisuus -kirjoituskilpailu 2016-2017

[Yhteenveto](#)

[Koko kuvailu](#)

[Kysymykset](#)

[Julkaisut](#)

[Lataa aineisto](#)

Aineiston nimi

Suomalaisen työn tulevaisuus -kirjoituskilpailu 2016-2017

Aineistonumero

FSD3166

Pysyvä tunniste

<urn:nbn:fi:fsd:T-FSD3166>

Aineiston laatu

Kvalitatiivinen aineisto

Tekijät

- Dufva, Mikko (Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy)

Sisällön kuvaus

Aineisto koostuu lyhyistä kirjoituksista liittyen suomalaisen työn tulevaisuuteen. Aineisto on kerätty kirjoituskilpailun avulla, jossa kirjoittajia pyydettiin keksittyjen henkilötarinoiden avulla pohtimaan millaista on työn tulevaisuus. Kirjoittajat saivat valita persoonan kirjoituskutsussa olleesta valmiista listasta tai kehittää kokonaan oman persoonan. Tämän jälkeen osallistujia pyydettiin kirjoittamaan lyhyehkö tarina valitun persoonan elämästä vuonna 2036. Valmiit vaihtoehdot tarinan persoonaksi olivat kulttuurialan freelancer, leppoistaja, alustayrittäjä, nikkaroiija, kokeileva virkamies, patruuna, terveydenhoidon ammattilainen, syrjäytynyt, juurruttaja ja mummo. Järjestäjät toivoivat kuvauksia esimerkiksi työn sisällöistä ja käytännöistä, yhteisöistä ja yhteistyöstä muiden kanssa, osaamisesta ja sen kehittämisestä sekä toimeentulon järjestämisestä.

Aineisto on kerätty osana Valtioneuvoston kanslian rahoittamaa Dialogi, työ ja tulevaisuus -hanketta.

Asiasanat

tulevaisuudenodotukset; tulevaisuus; työ; työelämä; työllisyys; työttömyys

Aineisto on (A) vapaasti käytettävissä ilman rekisteröitymistä.

[Lataa aineisto täältä](#)

Muunkieliset kuvailuversiot

- Kuvailu on saatavilla vain tällä kielellä (tulossa: englanninkielinen)

Aineistoon liittyvät tiedostot

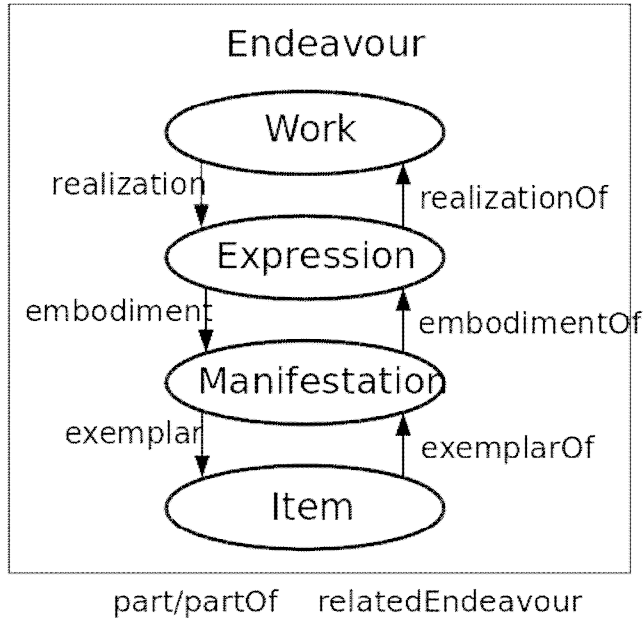
- [Aineisto-opas \(PDF-tiedosto, suomenkielinen\)](#)
- [Kirjoitusohjeet \(PDF-tiedosto, suomenkielinen\)](#)

https://services.fsd.uta.fi/catalogue/FSD3166?tab=description&study_language=fi

Laadunvarmistus

- Datan rikkaus vs. datan yhdenmukaisuus
- Sisältöjen rikkaus vs. sisältöjen kuvailun muodon yhdenmukaisuus
- Miten varmistaa koko tuotantoketjun laatu:
 - Muistiorganisaatiot
 - Työntekijät
 - Asiakkaat
 - Muut toimijat

Laadunvarmistus – teoria ja käytäntö

- Fysiologian ja anatomian perusteet / Walter Nienstedt ... [ja muita]. Hänninen, Osmo.** [Porvoo] ; [Helsinki] ; [Juva] : WSOY, 1990 (Porvoo)
Tekstiaineisto
- Fysiologian ja anatomian perusteet / Walter Nienstedt ... [ja muita]. Nienstedt, Walter.** [Porvoo] ; [Helsinki] ; [Juva] : WSOY, 1990.
Tekstiaineisto
- Fysiologian ja anatomian perusteet / Walter Nienstedt ... [ja muita]. Hänninen, Osmo, tekijä.** Porvoo ; Helsinki ; Juva : WSOY, 1984.
Tekstiaineisto
- Fysiologian ja anatomian perusteet / Walter Nienstedt... [ja muita]. Nienstedt, Walter, 1934-** Porvoo ; Hki ; Juva : WSOY, 1980 (Porvoo)
Tekstiaineisto

Laadunvarmistus ja kuvailun domainit

	<i>Objective</i>	<i>Subjective</i>
<i>Description</i>	Form	Genre
<i>Interpretation</i>	Denotative indexing and abstracting	Connotative indexing and abstracting
<i>Reception</i>	Statistical analysis of the use	Comments on reception and interpretations

Table 1. The dimensions of a fictional work for the content analysis

Kuvailuryhmän ja kirjastojen rooli

- Standardityö ja niiden soveltaminen käytäntöön
- Yhteiset pelinsäännöt
- Integroituminen erilaisiin ympäristöihin
- Käyttöliittymien ja niihin upotettujen työkalujen kehittäminen myös muissa kuin kirjaston omissa järjestelmissä
- Opetus ja opastus
- Tiedotus, markkinointi ja viestintä

Kiitokset!

[*jarmo.saarti@uef.fi*](mailto:jarmo.saarti@uef.fi)

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

uef.fi